

[Gideon.]

den afkastning, disse kapitaler gav, jo blev meget betydeligt begrænset. Endelig kan nævnes den inflatoriske bevægelse, vi har været ude for, og som har bevirket, at disse kapitaler ikke har nær den store betydning, de havde ved deres oprettelse.

Det er alt dette, der har ført til, at jeg mener, det er ret og rimeligt at gå til afløsning af disse fideikommissers; forudsætningerne for deres oprettelse er gennem denne udvikling fuldstændig faldet bort.

Man kan også komme ind på en subsidiær betragtning og spørge: Ville den pågældende testator eller erektor, hvis han havde forudset den stedfundne udvikling, da ikke have sagt: så vil jeg hellere have, at de pågældende får kapitalen, mens der er noget tilbage af den, for den smuldrer jo efterhånden væk.

Jeg kan ikke se rettere, end at den eneste, som i virkeligheden kan have grund til at være utilfreds med denne lov, er den højtærede finansminister, for han er da sikker på, at han må give afkald på en stor del af den forøgede arveafgift, som følger af disse kapitalers ophobning på een hånd, medens disse derimod nu vil blive stykket ud på flere hænder; det er, om jeg så må sige, et sikkert bytte, der går den højtærede finansminister af hænde, men det må naturligvis han og den højtærede justitsminister ordne indbyrdes.

Det er som sagt disse betragtninger, der har ført til, at jeg mener, det vil være ret og rimeligt, at vi, efter at vi nu har fået den nye grundlov, går til en afskaffelse og ophævelse af disse familiefideikommissers.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg takker udvalget for det udførte arbejde, dets flertal for tilslutningen til lovforslaget og iøvrigt hele udvalget for dets tilslutning til de stillede ændringsforslag. Jeg vil gerne knytte enkelte bemærkninger til disse ændringsforslag.

En gennemførelse af ændringsforslag nr. 2 til § 6 sker ikke helt uden betænkelighed, dels fordi forslaget vedrører ganske få, måske kun en enkelt, dels også fordi det jo kan betyde, at en myndig successor kommer ud for et pres. Jeg tør måske også nævne, at arveafgiftsproblemet kan have spillet ind, når man har ønsket at få denne tilføjelse til

§ 6, stk. 3. På den anden side vil jeg sige, at mit ræsonnement har været dette, at det må være naturligt at imødekomme et ønske fra en myndig successor om ikke at drage nytte af den fordel, fideikommissbestemmelsen betyder for ham personligt; det harmonerer helt med det grundsyn, der ligger bag fremsættelsen af lovforslaget.

Vedrørende ændringsforslag nr. 3 til § 8 forstod jeg på det ærede medlem fru Hanne Budtz, at hun var meget lykkelig herover, medens det ærede medlem hr. Erhard Jakobsen var temmelig nedtrykt. Vi har foreslået 4 pct.; man kan vel sige, det er en skønssag, hvordan man skal fastsætte procenten. Halvdelen af beløbet skal tilfalde overformynderiet til dækning af administrationsudgifter og halvdelen statskassen; det er klart, at det kan være meget forskelligt, hvor stor en andel af kapitalen man mener der burde tilfalde overformynderiet til dækning af administrationsomkostningerne. Når man har ønsket at tillægge statskassen en andel, skyldes det, at statskassen — hvad også det ærede medlem hr. Gideon meget stærkt understregede — er den eneste, der ved denne ordning mister penge. For mig har det ikke noget stort at betyde, hvilken procent man ønsker. Vi havde jo det held at kunne samles om 2½ pct.; det er jo altid vanskeligere at operere med 1¼ pct.; men det går vel nok; i overformynderiet er man sikkert i stand til at regne med sådanne brudte procenter.

Vedrørende ændringsforslag nr. 4 til § 9 vil jeg, hvad angår udeladelsen af henvisningen til § 7, blot henvide til de som bilag optrykte bemærkninger herom. Den øvrige ændring i paragraffen går ud på, at det fremover skal være en af Højesteret valgt dommer, der skal være formand, og ikke en blandt Højesterets medlemmer valgt dommer. Herom vil jeg gerne sige, at jeg er enig i den betragtning, at en af Højesteret udpeget dommer vil være i stand til at gøre fyldest på dette område.

Vedrørende ændringsforslag nr. 6 til § 15 skal jeg blot gøre den bemærkning, at det er fremkaldt af den rent tekniske årsag, at lenskontrolafgiften opkræves i første halvdel af april måned, og forslagets sene behandling — det er ingen bebrejdelse — har derfor nødvendiggjort denne ændring.

Jeg vil gerne knytte en bemærkning til